Трибуна вільного українського слова на вільній американській землі

СВОБОДА — SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Адреса Редакції і Адміністрації: 'Svoboda', 81-83 Grand St., Jersey City, N. J.
Тел: HEnderson 4-0237
УНС: HEnderson 5-8740

РІК LXIV. Ч. 10. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 16-го СІЧНЯ 1957. П'ЯТЬ ЦЕНТІВ — FIVE CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, JANUARY 16, 1957. No. 10. VOL. LXIV.

ДОЛЛЕС ЗНОВУ ПЕРЕСТЕРІГАЄ ПЕРЕД ЗАГРОЗОЮ СОВЄТСЬКОЇ АГРЕСІЇ

ДОЛЛЕС СТВЕРДЖУЄ, ЩО СОВЄТИ КОНЦЕНТРУЮТЬ ВІЙСЬКА В БОЛГАРІЇ, В УКРАЇНІ, НА КАВКАЗІ В ЦЕНТРАЛЬНІЙ АЗІЇ ДЛЯ АГРЕСІЇ НА СЕРЕДНЬОМУ СХОДІ

Вашингтон. — Державний секретар Джан Фостер Доллес, виступаючи із своїми зізнаннями в справі середньо-східнього пляну президента Айзенгавера на об'єднаній сесії сенатської комісії закордонних зв'язків і сенатської комісії для збройних справ, заявив, що існуюча сьогодні загроза на Середньому Сході є найтяжчою з усіх, що існували на протязі останньої декади. Середній Схід не тільки є одним з найважливіших світових центрів природних багатств і ключевим узлом світових доріг, але й осередком, звідки вийшли три великі релігії. Тому теж Росія завжди позирала на цю область заздрим оком і намагалася встановити там свої впливи і стати там збройною могою. Так було за царів і таку ж політику продовжують сьогоднішні самодержці червоної Москви, — які концентрують свої морські, летунські і сухопутні збройні сили в усіх сумежних до Середнього Сходу областях, зокрема в Болгарії, в Україні, на Кавказі і в Центральній Азії. Ці збройні сили так розташовані і такі сильні, що можуть кожної хвилини почати збройну аґресію. Крім того Совєти готові теж кожної хвилини кинути на Середній Схід своїх „добровольців" так, як це вони зробили в Кореї. Встановити, коли ця аґресія почнеться, неможливо, але певне одне, що Москва не завагається перед ніяким риском, щоб почати свій наступ на Середній Схід. Вій за Середній Схід буде — за словами Доллеса — вирішним в загальній боротьбі між вільним світом і світовим комунізмом. Якщо світовий комунізм переможе у цьому змаганні, то він здобуде свою найбільшу і вирішну перемогу. Тому теж Доллес закликав сенаторів, провідників Сенату, прийняти, поки ще не запізно, запропонований президентом Айзенгавером плян протидіяння комуністичній аґресії на Середньому Сході. Торкаючися пропозиції кол. секретаря державних справ Ачесона, щоб в справі Середнього Сходу обмежитися тільки до деклярації З'єдинених Держав, Доллес заявив, що сьогоднішня ситуація занадто критична, щоб можна було обмежуватися тільки до слів.

Уряд предкладає бюджет в сумі 72 більйонів

Вашингтон. — Президент Айзенгавер вишле в середу 16-го січня Конґресові проєкт бюджету, який становитиме суму 72-ох більйонів долярів в видатках на 1958-ий рік, а прибутки передбачені на 73,-500,000,000 долярів, з чого надвишка мала б піти на зменшення федерального заборгування, так, що про зменшення податків не може бути й мови. В бюджетовому зверненні буде і просьба про те, щоб Конгрес погодився продовжити ще на один рік теперішні податки від корпорацій та від продажу товарів, які, згідно з законом, мали б бути автоматично зменшені з днем 1-го квітня 1957 року, і внаслідок чого державна скарбниця втратила б коло трьох більйонів долярів. Найбільші суми в новому бюджеті на рік, який починається 1-го липня 1957-го року, призначені на оборону, атомову продукцію, допомогу фармерам, будову шкіл, добродійні цілі та на відсотки від державного заборгування. На оборону країни призначено в новому бюджеті коло 38 більйонів долярів, на допомогу закордонові більш як 4 більйони, на рільничу програму збільшено видатки майже на три більйони долярів. В новому бюджеті рекомендується збільшити поштові оплати, щоб покрити дефіцит, який має департамент пошти.

Рекордово сильні морози в східніх стейтах

Ню Йорк. — Бюро погоди реєструє рекордово сильні морози на сході цієї країни. І так в Ню Йорку температура виносила тільки три ступні понад зеро, і вона має впасти ще нижче, доходячи аж до зера. В день температура має піднестися тільки до 20-ти ступнів, але на півночі стейту термометр впав нижче зера, бо холод надходить із західньої Канади. В повіті Вестчестер термометр впав до 8 ступнів нижче зера, а в деяких повітах на півночі мороз дійшов до 50 ступнів нижче зера. Це рекордово сильний мороз, бо нормальна температура для Ню Йорку для цих днів повинна виносити коло 33 ступнів. В стейтах Нової Англії термометр впав до 40 ступнів нижче зера. Передбачають, що має подати сніг, якого має випасти кілька цалів в північних східніх стейтах.

В АМЕРИЦІ

● **11-го січня згинув в газовій камері в Кенон Ситі Джан Джілберт Грегем, який 1-го листопада 1955 році підложив бомбу в літак, яким летіла його мати, щоб взяти за неї асекурацію. В катастрофі літака згинула тоді його мати та 43 інші пасажири.**

● **У березні ц. р.** Армія покличе 14,000 рекрутів, — стільки ж, скільки покликано було в попередніх місяцях, починаючи від жовтня 1956 року. Від часу відновлення обов'язкової військової служби досі покликано 2,180,430 рекрутів.

● **В Ню Йорку** на 92-му році життя померла княгиня Елеанор Калгани Лазарович - Гребіліянович. В 1903 році вона одружилася з сербським князем Лазаровичем - Гребіліяновичем, який виводив свій рід від сербських царів. Її чоловік помер в 1941 році. Вони обоє ще в 1910 році видали в двох томах працю англійською мовою під заг. „Сербський нарід, його славне минуле та призначення". В 1915 році княгиня видала друком свої спогади.

● **Георгій Н. Зарубін,** совєтський амбасадор у ЗДА, відкинув запрошення прийти на інавґураційний баль 21-го січня, заявивши, що „не зможе бути присутній". Гадають, що зробив це він тому, що частину прибутку з цього балю призначено на мадярських втікачів. В 1953 році Зарубін із дружиною був присутній на інавґураційному балі

● **В унітаріянській церкві** Спасителя в Брукліні відкрито вітраж в пам'ять покійної дружини першого чеського президента Томи Г. Масарика, яка в цій церкві хрестилася 22-го лютого 1852 року. Вітраж представляє Яна Гуса з чашею в руці. Парох цієї церкви виголосив промову про неї і про Масарика. На урочистому відкритті вітражу присутня була донька Масарика д-р Аліція Масарик.

● **Директор** програми американської експедиції до Південного бігуна під час Міжнародного Геофізичного Року д-р Лоренс М. Гулд заявив, що не допустить до участи в цій експедиції жінок - журналісток, бо, мовляв, це для жінок занадто тяжка справа.

● **Збирач** мистецьких картин Вільям Гавснер в Балтіморі, Мериленд, мусів подарувати музеєві образ „Пантеон Війни", за який заплатив 3,400 долярів, бо не міг його ніде повісити. На цьому образі змальовано 6,000 осіб, між ними Вудро Вилсона, Теодора Рузвелта, маршала Джана Першінґа та ін.

120 ОСІБ ВЗЯЛО УЧАСТЬ В ОФІЦІЯЛЬНОМУ ПРОГОЛОШЕННІ УКРАЇНСЬКОГО ДНЯ В НЮ ЙОРКУ

ПОСАДНИК РОБЕРТ ВАГНЕР, ПІДПИСАВШИ ПРОКЛЯМАЦІЮ ТА ЗАКЛИКАЮЧИ ВСІХ „ПАТРІОТИЧНИХ ГРОМАДЯН МЕТРОПОЛІЇ ПРИЛУЧИТИСЬ ДО ГРОМАДЯН УКРАЇНСЬКОГО РОДУ У ВІДЗНАЧУВАННІ ТИХ СВІТЛИХ РОКОВИН", ВИСЛОВИВ ВПЕВНЕНІСТЬ, ЩО „ВОЛЯ, СПРАВЕДЛИВІСТЬ І МИР УЖЕ ШВИДКО БУДУТЬ ПРИВЕРНЕНІ ГЕРОЇЧНОМУ УКРАНСЬКОМУ НАРОДОВІ"

Ню Йорк. — Понад 120 осіб, представників багатьох українських організацій Великого Ню Йорку, були минулого понеділка, 14 січня пополудні, свідками врочистого підписання посадником цього міста, Робертом Ф. Ваґнером, офіціяльної проклямації про призначення дня 22 січня ц. р. Українським Днем, для відзначення актів проголошення суверенности і соборности Української Держави в Києві 39 і 38 років тому. Посадник Ваґнер рівночасно видав екзекутивний розпорядок, щоб в неділю, дня 20 січня, в якому українці будуть відзначати той день, синьо - жовтий український прапор звисав поруч зоряного американського із ратуші міста.

Церемонія врочистого підписання проклямації українського дня відбулася у великій прийомній залі місцевої Сити Гол, уже на деякий час перед приходом посадника заповненої представниками місцевих українських організацій, із своїми всч. оо. Парохами та управою місцевого Об'єднаного Комітету на чолі. Представники поодиноких організацій прибули із своїми прапорами, а члени молодечих організацій Пласт і СУМА та представники дітвори школи св. Юра як і деяких жіночих організацій у своїх одностроях. Прихід посадника, що ввійшов на залю в товаристві речника української групи, адв. Степана Яреми, приявні привітали гучними оплесками. Посадник Вагнер в першу чергу висловив свою радість і вдоволення, що теж і в цьому, як у минулому році, має нагоду видати проклямацію Українського Дня для відзначення світлих роктовин проголошення актів суверенности і соборности Української Держави в Києві в 1918 і 1919-му рр. У проклямації, текст якої прочитав сам Посадник, пригадується ці дати як теж факт, що вони були заперечені насильством імперіялістичного комуністичного аґресора. Ствердивши в дальшому, що волелюбні українці в усьому світі відзначають кожнорічно ці дати, посадник Ваґнер проголошує річницю цих актів Українським Днем в цій столиці світу та закликає всіх її громадян прилучитись до громадян українського роду у її відзначенні „на доказ спільного бажання демократії, волі і справедливости для всіх". Після короткої подяки, яку склав від імені українців адв. Ст. Ярема, посадник Ваґнер ствердив, що на довершенні ним акт проклямації Українського Дня заслуговує український нарід своєю непокірною поставою проти тиранії та героїчною боротьбою за волю, як теж заслуговують на нього американські українці своїм багатобічним вкладом в розвиток своєї прибраної американської Батьківщини. Окрему подятку від української дітвори склали посадникові Ваґнерові учениці школи св. Юра Христина Осадца і Богданка Клецор, вручивши йому опісля кіш цвітів. На закінчення учениці школи св. Юра, а з ним і всі приявні відколядували традиційне українське „Бог Предвічний". Врочисте підписання проклямації Українського Дня в Ню Йорку відбулося старанням місцевого Комітету об'єднаних українських організацій, що його очолює мґр. Роман Гуглевич.

Інавґураційний День буде вільним від праці днем у Вашинґтонській метрополії

Вашинґтон. — Президент Айзенгавер підписав перший законопроєкт, ухвалений 85-м Конгресом, згідно з яким Інавґураційний День буде вільним від праці днем в цілій Вашинґтонській метрополії. Якщо інавґурація припаде на неділю — то вільним днем буде найближчий понеділок. До столичної метрополії зараховується: Дистрикт Колумбія (Вашинґтон), повіти Монтґомері і Князя Джорджа (Мериленд), повіти Арлінґтон і Ферлекс (Вірджінія) й міста Александрія та Фоллс Черч (Вірджінія).

Чеські комуністи судять греко-католицьких священиків в Кошицях

Питсбурґ, Па. — Орган Питсбурської греко-католицької Екзархії „Візантійський Католицький Світ" повідомляє, що в Кошицях на Словаччині має відбутися новий великий процес проти греко-католицьких священиків, які відмовились перейти на православіє. Там судитимуть і тих світських, які в числі 70 осіб сидять в тюрмі за ту саму „провину". На цьому суді має виступати як свідок катований комуністами і ними засуджений в 1950 році до досмертної тюрми пряшівський греко-католицький єпископ Кир Павло Гойдич, якого комуністи привезли з тюрми в Леопольдові до кошицької тюрми. В цій тюрмі перебуває і другий греко-католицький єпископ-помічник тієї самої пряшівської епархії, Кир Василь Гопко.

Помер Гомфрі Боґарт

Голлівуд, Кал. — 14-го січня помер під час сну відомий кіновий актор Гомфрі Боґарт який в лютому минулого року перебув був операцію пістряка стравоходу. Після операції він почав видужувати і прибув був дещо на вазі. Але в листопаді 1956 р. мусів піти знову до шпиталю на операцію горла. Ще в суботу Боґарт був в доброму настрої і жартував із приятелями, та в неділю він втратив притомність, якої вже не відзискав аж до смерти. Він залишив дружину — акторку Лорен Бакалл та двоє дітей 8-річного Стівена та чотирирічну Леслі. Боґарт мав 56 років, — це один із найбільших сьогочасних кінових акторів, він дістав був нагороду Академії в 1952 році за гру в фільмі „Африканська королева". Він грав також в відомому фільмі „Ди Кейн Мютіні".

Гомфрі Боґарт

Новий високий комісар ОН старається розв'язати проблему втікачів з 2-ої світової війни

Женева. — Широкий світ негайно відгукнувся на потреби мадярських втікачів, але 70.000 втікачів із часу другої світової війни все ще коротають вік в середньо-европейських таборах без виглядів на покращання долі — заявив новопризначений високий комісар Об'єднаних Націй для справи вдікачів Авґуст Ліндт у своєму першому пресовому інтерв'ю на цю тему у Женеві. Він підкреслив, що проблема втікачів із другої світової війни є невідлучною і найважливішою частиною проблеми втікачів узагалі. Настрій втікачів із другої світової війни він окреслив, як зрезигнований, апатичний і щораз більше огірчений. Авґуст Ліндт, який був швайцарським обсерватором при Об'єднаних Націях, а після його вибору на високого комісаря для справ втікачів оглянув різні табори в Австрії і Німеччині та переговорював цю проблему у Вашинґтоні й Оттаві, прибув до Женеви 7 січня ц. р. для постійного урядування в своєму новому характері. Він ствердив, що крім 70.000 осіб з останньої великої війни, які перебувають по таборах, дальших 250.000 є в країнах Середньої Европи поза таборами. Поважна частина включилася в господарку даних країн, але багато з них живе все „на валізках", по пивницях і під мостами. Плян, щоб до 1958 року розв'язати остаточно ту проблему коштом 16,000.000 дол., показався недостатнім. Ліндт пропонує, щоб кожна держава, яка прийняла до себе мадярських втікачів поза міґраційними квотами, додала до того числа 10% для втікачів з часу другої світової війни, між якими все ще є також багато молодих людей, дітей і фахівців і всі вони цілком працездатні у нових країнах поселення.

Ґомулка боїться компромітації у виборах

Варшава. — Перший секретар польської комуністичної партії Владислав Ґомулка, фактичний теперішній диктатор у Польщі, вистосував до всіх партійних клітин у краю обіжник із гострим закликом до „100%-ої партійної мобілізації" у зв'язку з виборами до польського сойму, що відбудуться в найближчу неділю. Хоча вибори в комуністичній Польщі — це така сама комедія, як в усіх інших тоталітарних країнах, проте Ґомулка і його найближчі співробітники з теперішнього режиму бояться, що польські виборці, які в масі підтримують Ґомулку і славлять його за його мужній спротив диктатурі Москви, можуть здискредитувати його, заявивши недвозначно свої антикомуністичні настрої. Це може статися таким чином, що виборці мають до вибору 8 кандидатів на 5 посольських місць. На перших місцях стоять „випробувані" комуністи, на дальших трьох — „безпартійні". Може статися таке, що виборці масово будуть скреслювати саме тих „випробуваних" комуністів і залишати не-комуністів. Уряд і комуністичний режим залишились би, але престиж Ґомулки впав би безнадійно в очах Москви і його упадок був би припечатаний, а з цим прийшов би поворот в Польщі до влади „сталіністів", чи як тепер у Польщі називається — прийшла б „кадаризація": якийсь польський Кадар, як у Мадярщині після Надя. Мають вибрати в неділю всіх 459 послів. Комуністи бояться також демонстраційно низької фреквенції виборців. Тому настрій в Польщі знову напружений.

Ливан стверджує загрозу опанування комуністами Сер. Сходу

Лондон. — Комуністи встигли вже так глибоко просякнути в арабські країни Середнього Сходу, що вони можуть внедовзі зважитись на захоплення там влади у свої руки, — заявив закордонний міністер Ливану, д-р Чарльз Малік в пресовому інтерв'ю у Лондоні. Він зупинився там у дорозі до Ню Йорку на засідання теперішньої Генеральної Асамблеї Об'єднаних Націй. Малік висловив надію, що останній плян Айзенгавера-Доллеса протиставиться цій небезпеці і тому він заявив свою повну згоду на „доктрину Айзенгавера". В Єгипті — за повідомленням тамошніх західніх кореспондентів — починають лякатися, чи політика Нассера не доведе до ізоляції Єгипту. Не тільки Ливан, але й Йорданія заявила устами свого короля Гуссеіна солідарність з „доктриною Айзенгавера", а заповіджений на найближчу майбутність приїзд короля Савда з Савдії Арабії з відвідинами до Вашингтону та відома його нехіть у відношенні до єгипетсько-совєтського братання не виключають ще більшого наближення Савді Арабії до Заходу. Тим часом Єгипет далі торочить фразу, що „порожню" виклику дискредитацією Англії і Франції, може виповнити „арабський націоналізм", промовчуючи, що ту порожню хоче виповнити СССР своєю зброєю, „технічними дорадниками" і продуктами.

Аденауер за заборону ядрової зброї

Бонн. — Канцлер Конрад Аденауер назвав заборону ядрової зброї ключем до розв'язання міжнародних труднощів. Тому він поручив вжити найбільших зусиль для осягнення порозуміння, щоб держави, які розпоряджають ядровою зброєю, не вжили її у найближчій війні. Аденауер признав теж можливість установити широку здемілітаризовану смугу в середній Европі, але висловив переконання, що воно мало б тільки обмежену вартість для справи світового миру й з'єдинення Німеччини. Тому, що Совєти раз-у-раз наполягають на заборні ядрової зброї, а справу здемілітаризованої смуги в Середній Европі заторкнув в своєму останньому листі до президента Айзенгавера Булґанін 17 листопада мин. року, то в західніх колах заява Аденауера, зложена перед пресовою конференцією в минулу п'ятницю 11 ц. м., викликала прикре враження. Західні зокрема американські політичні чинники — за повідомленням газет — віднесли враження, наче б старий канцлер, стоючи перед недалекими виборами в Західній Німеччині та рахуючись із настроями в німецькому громадянстві, наставлених виключно на з'єдинення Німеччини рішився піти дещо по лінії рекомендованій німецькими соціялістами, ворожими всякому озброюванню Німеччини. Наступного дня, в минулу суботу, з канцелярії канцлера видано офіційне пояснення, що Аденауер ніколи не відхилювався від західнього, зокрема американського твердження, що заборона ядрової зброї може наступити тільки після прийняття системи повної і доцільної контролі.

ЗДА ЗГОЛОСИЛИ НОВИЙ ПРОЄКТ РОЗЗБРОЄННЯ

Об'єднані Нації. — Американський амбасадор при Об'єднаних Націях, Генрі Кебот Ладж, зголосив у понеділок 14 січня ц. р. на Політичній Комісії Об'єднаних Націй новий плян роззброєння, схоплений у 5-ох головних точках. Зміст тих точок такий: 1) щоб у майбутньому весь ядровий матеріял використовувати та нагромаджувати виключно для мирових цілей, 2) щоб у зв'язку з цим заздалегідь повідомляти та реєструвати всі досвіди з ядровими матеріялами, 3) щоб змагати до редукції збройних сил за нормою 2,500,000 вояків для ЗДА і СССР та по 750,000 для Англії і Франції, 4) щоб експерименти у стратосфері відбувались виключно для мирних цілей і 5) щоб встановити доцільну систему охорони проти несподіваної атаки давніми чи новими родами зброї. Американський амбасадор почав свою промову від пригадки, що президент Айзенгавер, який починає тепер свою нову 4-річну каденцію, був і є відомим речником і носієм ідеї миру. Тому ЗДА під його проводом не занехають нічого, щоб довести до роззброєння. Але воно неможливе без зменшення міжнародного напруження, міжнародного напруження та без ефективної системи контролі. Безконтрольне або одностороннє роззброєння викликало б тільки підозри, обвинувачення і проти-обвинувачування і така домова була б гірша від ніякої домови. Кебот Ладж не вдавався у подробиці ані предложеного широкого пляну роззброєння, ані можливої системи контролі й інспекції, але знову пригадав плян през. Айзенгавера про контролю летунством на теренах ЗДА і СССР. Для переводження ефективної контролі роззброєння та існуючого збройного стану треба встановити міжнародний інспекційний орган, який був би дійсний, а не фіктивний. Кожний договір про роззброєння — казав Ладж — мусить бути „здоровий і певний".

Зараз після Ладжа забрав слово совєтський представник Васілій Кузнєцов, який, замість говорити про роззброєння, знову накинувся на Англію, Францію, Ізраїль та З'єдинені Держави, таврувачи наїзди трьох перших названих держав на Єгипет та останній плян президента Айзенгавера у справі Середнього Сходу. Він говорив про ‚аґресивність', ‚встрявання в чужі справи', ‚колоніялізм' і т. д., за привичними комуністичними фразами. В ході своєї промови Кузнєцов зголосив резолюцію щоб негайно заборонити всякі дальші експериментальні досвіди з ядровою зброєю. За совєтським звичаєм, совєтська резолюція не передбачує ніякого способу перевірення, як і чи будь-котра держава підпорядковується цій резолюції. Інвективи Кузнєцова негайно спростував Кебот Ладж. Він звернув увагу, що закид порушування чартеру Об'єднаних Націй зголошує представник тої совєтської держави, яку натавровано за криваву розправу, переведену на Мадярщині, та яка відмовляється від співпраці з Об'єднаними Націями, щоб прослідити тамошні відносини. Ладж ствердив, що ЗДА „ніколи не були заанґажовані в ніяку акцію на терені чужої держави, ані економічну, ані військову, хіба за виразною згодою і домовленням з даною державою. „Що ми пропонуємо — це якраз протилежність до колоніялізму". „Нішо з довгої заяви совєтського репрезентанта не може бути підтримане фактами". Американський представник ствердив, що „гірке розчарування" мусить охопити кожного, хто чує такі промови, як той виступ Кузнєцова, „неважливий для праці Об'єднаних Націй". — Але, мовляв, „мусимо далі мати надію і мусимо далі пробувати".

Комуністи у Франції втрачають впливи

Париж. — Друга, після Італії, найсильніша у Західній Европі комуністична партія, французька, зазнала сильних втрат у порівнянні з останніми загальними виборами у Франції, які відбулись були 2 січня 1956 року. Мірилом того упадку впливів було голосування минулої неділі в Парижі, де вибирано одного з шістьох тамошніх послів, на опорожнене місце померлого посла. Комуністи, які дістали були рік тому 26.3% всіх голосів, тепер здобули тільки 20.6%. Зате центро-права партія Незалежних республіканців збільшила свій відсоток голосів із 22.1% на 33.1%. Здогадуються, що вибраним буде соціял-демократ, який переводив виборчу кампанію під гаслом підтримання політики уряду Молле в Альжирі та таврування комуністів за їх поведінку на Мадярщині. У Франції завжди великий відсоток голосуючих на комуністів — це не були партійні комуністи, а ліберали, які з часів великої революції вірні були родинній традиції голосувати за найлівішу листу. Тепер і вони теж перекидають свої голоси на інші листи.

У СВІТІ

● **Антоні Іден,** ставши в 1952 році прем'єром, продав свої доми в Лондоні й на провінції і зайняв урядову резиденцію на Давнінґ Стріт 10 та підміську резиденцію англійських прем'єрів в Чекерсі. Тепер, зрікшися становища прем'єр-міністра, він опинився без помешкання. Єдиною реальністю, що її мають подружжя Ідени, є двокімнатний будинок пані Іден, що його купила на селі перед тим, як вийшла заміж за Ідена.

● **Новий англійський прем'єр-міністер Геролд Мекміллен** не має шляхетського титулу. Зате має його дружина прем'єра, 56-річна лейді Дороті Мекміллен, одідичивши шляхетський титул при своєму народженні, як донька дев'ятого з черги „дюка" з Девонширу.

● **У Лондоні,** минулої п'ятниці, коли ще невідомо було, кого королева Єлисавета II вибере на нового прем'єра Великобританії, прохожі на площі Смита з подивом дивились на великий напис за вікнами одного помешкання: „Хочемо Мекміллена на прем'єра". У тому помешканні живе син теперішнього прем'єра, Морріс, також член палати громад, а той напис зладили — без відома батька і діда — троє малих дітей Морріса.

● **Ємен** — третя арабська держава після Єгипту і Сирії, яка призналася, що „купує" зброю від „Чехословаччини", себто дістає її від Москви, бо, мовляв, ніяка демократична країна не хотіла їй продавати зброю. Першим наслідком цієї „купецької трансакції" була спровокована партизанами Ємену сутичка з англійцями на англійській летунсько - морській базі в Адені.

● **У Парижі** покарано на 200,-000 франків, себто $570, видавця - книгаря Жана Жака Повера, який видав і продавав неморальні твори маркіза де Сада з 18-го сторіччя. Суд ухвалив знищити ті книжки.

● **Князь Райніє III з Монако** закупив за 30,000,000 французьких франків, себто $85,000 віллю колишнього французького прем'єра Андре Тардіє в Ментоні на Рів'єрі за 20 миль від Монте Карльо, для батьків і рідні своєї дружини Ґрейс, які житимуть там, коли приїжджатимуть у відвідини з Америки. Її батько Келлі з Филаделфії сам є мільйонером.

● **У Москві** відкрито першу після останньої війни рабінатську школу, керівником якої став головний жидівський рабін в Совєтах, Саломон Шліффер. Сталося це внаслідок відвідин Совєтського Союзу американськими рабінами в минулому році та їх розмов з совєтськими головачами.

● **В Альжирі** арабські партизани обстріляли з засідки валку військових вантажних авт, вбивши 12 французьких вояків і поранивши 10. Французи перевели протинаступ парашутистами, скиненими з гелікоптерів. Напасники скрилися в горах.

СВОБОДА — SVOBODA
український щоденник — UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays and holidays (Saturday and Monday issues combined) by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J., on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES.	
На рік	$10.00	One year	$10.00
На пів року	5.25	Six months	5.25
На три місяці	2.75	Three months	2.75
В Джерзі Сити і закордоном:		Foreign and Jersey City Rates:	
На рік	$12.00	One year	$12.00
На пів року	6.50	Six Months	6.50
На три місяці	3.50	Three months	3.50

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає і не зобов'язується повертати незамовлені матеріяли

Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ФУНДАЦІЯ РОКФЕЛЛЕРА

Відомий американський мультимільйонер Джан Д. Рокфеллер, померлий 1937 року, пожертвував на протязі свого життя велетенську суму — 530 мільйонів долярів — на різні добродійні цілі. З призначених ним фондів створено ще за його життя декілька фундацій, що мають своєю метою підтримувати наукові досліди і виховну працю не тільки в ЗДА, але й в усіх країнах світу. Досі існують і діють три такі добродійні корпорації, засновані Рокфеллером: Фундація Рокфеллера, що має „сприяти добробутові людства в усьому світі", Генеральна Виховна Рада, що має „сприяти виховним цілям у З'єдинених Державах Америки без огляду, на расу, стать та віровизнання", і заснований ще в 1901 році Інститут Рокфеллера для Медичних Дослідів, що його завданням визначено сприяння і підтримування наукових дослідів у ділянці охорони здоров'я.

Найбагатша і найширшу діяльність проявляє Фундація Рокфеллера в Ню Йорку, основний капітал якої зріс на день 31 грудня 1955 року до 547,450,313.31 доляра. Недавно опубліковане Звідомлення Фундації Рокфеллера за 1955 рік подає цікаві дані про діяльність цієї Фундації для підтримування наукових дослідів в різних ділянках людського знання і в усіх країнах світу, крім Совєтського Союзу.

Фундація Рокфеллера заснована ще 1913 року і керує нею багаточленне правління тростистів, поруч з екзекутивним і фінансовим комітетами. Головні наукові ділянки знаходяться під опікою окремих дорадчих рад, створених із спеціялістів даної галузі знання. Фундація Рокфеллера підтримувала наукові досліди і студії в таких ділянках: медичне виховання і публічне здоров'я, біологічні і медичні досліди, сільське господарство, суспільні науки, гуманістичні науки, мистецтво і асиґнувала цілу низку дотацій і стипендій на досліди в цих та інших ділянках. Головою ради тростистів Фундації є Джан Д. Рокфеллер 3-ій, а президентом Дін Раск. Діяльність Фундації охоплювала в 1955 році понад 90 країн. На досліди у згаданих вище ділянках асиґнувала Фундація в 1955 році 19,152.353 доляри, з чого треба відрахувати 2,223,588 долярів на адміністративну і допоміжну діяльність. У згаданій сумі асиґнувань включено 931,080 долярів, що їх виплачено у формі наукових нагород 176 науковцям в 44 країнах світу. З часу свого заснування, значить з 1913 року, Фундація асиґнувала на наукові цілі і досліди 535,511,315.37 долярів.

Зовсім неохоплені діяльністю Фундації слов'янські народи, що їхні держави і країни впали жертвою московського агресивного імперіялізму та входять у примусовий склад Совєтського Союзу. Користають з дотацій, стипендій і нагород Фундації тільки дуже нечисленні окремі особи з-поміж росіян і поляків, під сучасну пору професори американських чи британських університетів. Так, професор економії в Гарвардському університеті Васілій Леонтьєв, який придумав спеціяльну систему для аналізи індустрійної продукції і зужитих на її випродукування матеріялів, одержав на дальші 3-6 років теоретичних дослідів і студій в обраному ним напрямку велетенську, як на наукові умови, суму 240.000 долярів. Професор згаданого університету і директор департаменту слов'янських мов і літератур Роман Джекобсон (Якобсон) одержав як продовження 50.000-долярової дотації, одержаної в 1950 році, ще 30.000 долярів на дальші студії... російської мови на протязі найближчих трьох літ. Водночас із цим професор Практичної Школи Високих Наук у Парижі Фернард Бравдел (француз) одержав стипендію у висоті 2.650 долярів на поїздку до ЗДА у зв'язку із своїми російськими студіями. І нарешті відомий польський учений д-р Станіслав Кот, з Оксфордського університету в Англії одержав субсидію на дальші досліди з історії реформації в Польщі і на Литві дотацію в сумі 15.000 долярів на протяг двох років.

Згадані професори, — Леонтьєв, Якобсон і Кот — це єдині з-поміж учених слов'янського походження, які скористали з підмог Фундації. Одержана ними сума — не цілих 300.000 долярів — це тільки 0.6% усіх дотацій і стипендій. Треба думати, що між науковцями української, російської, польської, чеської та інших еміґрацій є чимало осіб, які б своїми дослідами і досягненнями заслуговували на підтримку Фундації та на уділювані нею стипендії.

ПРИЯЗНЬ АНГЛІЇ Й АМЕРИКИ

Чим дальша перспектива часу у відношенні до перших англійських бомб, що 30-го жовтня 1956 року впали на єгипетські летовища, тим яскравіше виявляється, що найповажнішим і водночас найгіршим моментом усієї тієї дуже складної, замотаної і різногранної події було захитання англо-американської приязни. На тлі цього одного факту маловажним ставав весь західньо-єгипетський спір за Суез, на задній плян сходила запекла ізраїльсько-арабська ворожнеча, другорядною ставала проблема диктатури над Нілом, як потенціяльної загрози для свободи і миру. Бо всі ці проблеми, їх актуальний стан і вигляди на їх розв'язку залежали й залежать від того, чи між Америкою і Англією існуватиме тісна союзницька приязнь. І від ступня цієї приязни залежать куди більші справи, як відносини на Середньому Сході. Англо-американська приязнь стала наріжним каменем закордонної політики обох цих великодержав ще 40 років тому, — тоді, коли взагалі Середній Схід не грав ніякої ролі в міжнародній констеляції, бо був він тоді ще колоніяльною сферою впливів Англії і Франції.

І тому, аналізуючи 21-місячний період урядування Антоні Ідена, як англійського прем'єра, включно з останніми десятьма тижнями, що охоплювали похід проти Єгипту й тритижневий відпочинковий період Ідена, — західні публіцисти приходять до висновку, що Іден спроневірився своїй опінії найкращого і найвірнішого учня політичної школи Черчила, бо повівся нельояльно супроти З'єдинених Держав. Вже й раніше, мовляв, він виявляв познаки цієї нельояльности. І так, під час Женевської конференції „на вершинах", московські „колективні диктатори" звеліли Жукову натякнути перед журналістами на його бажання відвідати ЗДА. Це було пробним бальончиком, чи не запросив би Айзенгавер також Хрущова й Маленкова приїхати до Вашінґтону. Ясно, що це їхня мрія, бо їхня візита до ЗДА надзвичайно підвищила б їх в очах всіх нещасних підсовєтських громадян, всіх народів Азії та Африки і послабила б надії уярмлених большевиками народів на визволення з активною допомогою Америки. Знаючи про ці пропаґандивні цілі большевицьких вождів і не сподіваючись ніякої практичної міжнародної користи з їхньої візити, крім несмаку в американському та західньо-европейському громадянстві, Айзенгавер мовчанкою проминув суґестію большевиків і ні одним словом не натякнув на можливість їхнього приїзду до ЗДА. Зате Іден не тільки не солідаризувався в цьому з Айзенгавером, але — навпаки — поза його плечима поспішився з негайними запросинами Хрущова й Булґаніна. Він думав, що власне на тлі американського холоду така англійська „сердечність" зм'якшить большевиків, і англійці матимуть із своїх розмов з Хрущовим та Булґаніним у Лондоні поважний дипломатичний успіх. Відомо, що англо-совєтські взаємини від тієї візити не покращали, а зате англо-американські попсувались. І коли Іден, вернувшись перед Різдвяними святами до Лондону з Джамейки, старався дипломатичним шляхом дістати запрошення від през. Айзенгавера на розмови про ліквідацію англо-американського спору, то на негативне становище Президента вплинули мабуть і ті попередні ходи Ідена, до яких англійський прем'єр безумовно мав формальне право, але які фактично псували гармонію, психологічно насторожували й вносили фермент. На рахунок Ідена, ще тоді міністра закордонних справ, а не старенького Черчила, що був ще прем'єром, записано рішучий спротив Англії американській концепції збройної інтервенції для порятунку фортеці Дієнбієнфу від в'єтнамських комуністів, як теж вирішну ролю Ідена на Женевській конференції міністрів закордонних справ у Женеві літом 1954 року, коли, у демонстративній відсутності державного секретаря Доллеса, поділили В'єтнам, віддавши його північну частину комуністам.

Такі акти не вміщалися в „систему Черчила", який на конечність англо-американського союзу дивився, як взагалі на передумову не то безпеки, а просто державної екзистенції Англії, смертельно загроженої комуно-російським імперіялізмом в добі далекосяжних бомбардувальників, атомової зброї і керованих ракет. Тому Черчил дійшов у своїх рекомендаціях, як затіснити цей союз, навіть до концепції конфедерації всіх англомовних держав. Свідомість тієї совєтської небезпеки змушувала західньо-европейських державних мужів, що дивились у майбутність, шукати також інших шляхів самооборони. Знаючи, що замало покладатися тільки на військову силу НАТО, західньо-европейські держави почали сміливіше йти шляхом, що його давно радила їм Америка: тісніших внутрішньо-европейських взаємин. В ім'я тієї згоди Аденауер і Молле зліквідували прастарий французько-німецький спір за Зарщину. Західньо-европейська Унія почала сміливіше підходити до проблеми митної унії, яка була б поширенням тієї господарської ідеї про економічну єдність Европи, яка лягла в основу Сталево-Вугільної Спільноти. І саме в особі Геролда Мекміллена, як колишнього канцлера скарбу (міністра фінансів), ця ідея знайшла палкого прихильника. У цьому пункті його погляди зійшлись з поглядами американського секретаря скарбу Джорджа М. Гомфрі, дармащо ці два державні діячі-економісти спорили на тему долярово-стерлінґових міжнародних розрахунків та американської митної політики.

Мекміллен належить до правого крила англійської Консервативної партії, як і Черчил та Іден, але поруч з цим — він славиться своїм вичуттям політичного й господарського реалізму. І тому він вважає за конечність нашого часу ліквідацію і політичного і митного муру, що ним свого часу оточувала себе Англія. Не тільки Ля Манш, але й Балтика та Атлантика перестали бути кордонами. Маючи те почуття реалізму, Мекміллен, який підтримав ідею Ідена щодо воєнної виправи проти Єгипту, був за відступ з Єгипту і чимшвидше закінчення цього невдалого експерименту, коли побачив його катастрофальні наслідки для англійської економіки. Тому також Мекмілленові приписують тепер остаточну відмову від фатальної концепції, згідно з якою Англія і Франція могли б створити якусь „третю силу" поміж ЗДА і СССР, з необмеженою свободою рухів на міжнародній арені. Замість цієї концепції на перше місце знову висунулась давня концепція — нерозривної і тісної англо-американської приязни, як підвалини для тісного союзу всього західнього світу. Англо-американська приязнь і сильний та суцільний бльок вільних держав, зорганізованих в НАТО, Багдадському пакті і СЕАТО, мали б величезний вплив в Об'єднаних Націях, з ними мусіли б рахуватись всі невтральні члени Коммонвелту (Індія, Індонезія, Цейльон), з респектом і страхом мусіла б ставитись до них Москва. А тоді наче автоматично не стало б місця для маленьких диктаторів з великими амбіціями, бо навіть вони мусіли б бачити ясно, що неможливо здійснювати ті амбіції — проти волі могутнього англо-американського та всього вільного бльоку. І коли йде про запевнення світові направду тривкого миру, який можливий тільки через розвал того монструального твору, що зветься Совєтським Союзом, то це може статися також тільки при існуванні тісної англо-американської політичної приязни. Тому так її боїться Москва. І тому Москва зустріла так ворожо прихід в Англії до влади Мекміллена, бо є всі познаки, що тепер буде відбудований тісний, дійсний і дружній англо-американський союз, проявлюваний в конкретній спільній політиці і в серцях.

ПАРИЖ ЗА ПОРОГОМ НОВОГО РОКУ

Закордонних гостей здивував цього року Париж тим, що святкував Сильвестра не менше, а навіть більш гучно, як звичайно. Правду кажучи, важко собі це пояснити, бож положення у Франції під кожним оглядом зовсім не є завидне. Але саме тому всі святкували безжурно: щоб забути клопоти, щоб бодай доброю вечерею потішити себе, бо господарські труднощі завжди зменшують вагу грошей...

Новий Рік збуджує нові надії у всіх. Збуджує він їх і в Парижі. Але покищо над Парижем тяжить минуле суецького конфлікту. Тяжко дістати мила, соли, оливи, бензина — на картки, і до того ж по підвищеній ціні (73 фр. за літр, тобто 80 центів ґальон). Ціни пішли на все вгору, не зважаючи на те, що вони давно урядово заблоковані, а держава піднесла оплати за різні дрібні послуги (напр., переховання баґажу на залізничому двірці), що, так би мовити, леґалізує підвищення цін і створює перспективу дальшого маршу їх вгору.

Але французи, при всій своїй легковажності й безжурності, мають те, що у них зветься „бон санс", по-нашому це сказати б — здоровий підхід до життя, вміння давати собі раду. Мила, властиво, не треба, бож його всі мають, свого часу розкупивши „на запас"; коли починаються воєнні дії, то ніколи невідомо, чим вони закінчаться. Бензиною себе люди не забезпечили, але кожен має знайомого або в бензиновій стації, або в установі, яка видає картки, і таким чином рух в Парижі, можна сказати, більший, як звичайно: за браком бензини далеко не поїдеш (та й куди їхати зимою?), тому їздять по Парижі, а шукання можливостей дати собі раду з бензиною при обмеженні її продажу викликає потребу об'їхати всіх знайомих, щоб її якось „зорганізувати".

Ті, які собі з бензиною ради не дають, потішають себе тим, що незабаром, мовляв, ніякі Суези не будуть Франції страшні: в Сагарі відкрито нафту, а по всій Франції її гарячково шукають. Відкрито її останніми роками в Альзасі й під Піренеями в Ляк (в обох місцевостях відкрито також величезні запаси природного газу, що вже експлюатується і відкриває зовсім нові перспективи для індустріялізації нових районів півдня). Зовсім недавно відкрито нафту в Паранті (біля Бордо), і це відкриття разом з відкриттям у грудні минулого року пребагатого джерела в Гассі-Мессавд (Сагара) спонукало французький уряд призначити на розшуки нафти 50 мільярдів франків (140 мільйонів долярів).

Для експлюатації нововідкритих багатств і тих, що в перспективі, зреформовано адміністрацію Сагари й суміжних територій, організують капітали. Франція намагається вступити в нову добу відважних реалізацій, яка дала б їй нові надії, а молодшому поколінню віру у майбутнє. Господарський і політичний пляни — дійсно ґіґантські. Коли б вони вдалися у відповідному темпі, то закрили б рани, спричинені втратою Індо-Китаю, Тунісії та Марокко і дали б зовсім нові можливості полагодити пекуче й криваве питання Альжиру, яке досі ані на крок не посунулось до своєї розв'язки.

Внутрішня політична ситуація далека від того, щоб її назвати блискучою. Уряд сьогодні в руках лівих партій, але та лівиця розколена. Лише критичність ситуації рятує його від упадку. Комуністи підтримують уряд тільки тому, що надіються, що війна в Альжирі заведе лівицю у сліпий кут, що вона стане податливою на комуністичну пропаґанду, або бодай можна буде довший час прикривати критикою тієї лівиці велике послаблення, якого зазнали комуністи внаслідок „десталінізації" і стихійної реакції свободолюбивої Франції на мадярські події.

Мендес-Франс атакує уряд і те крило Радикальної партії, яке стало виразно проти нього. Атакує і за Альжир, і за все те, що Франція відчуває наслідком альжирської операції та єгипетського конфлікту. Уряд зробив би добре не лише для себе, але й для всієї Франції і взагалі для Европи, коли б зумів у відповідному нашій добі темпі здійснити пляни розбудови Сагари й інших африканських територій. Бо тільки ця розбудова може влити новий дух у французів і взагалі в Середущу Европу, відкриваючи нові можливості її вияву, можливості прояву европейського ґенія не тільки в культурі, вивершеність якої є в більшій чи меншій мірі виявом декадансу. Европа й Франція потребують відчуття власної сили в політичній, а головне — в господарській площині, щоб перемогти своє почуття меншовартости супроти Америки. Перемога над почуттям власної меншовартости дала б Европі новий — як кажуть французи — „еляи", новий дух, що дуже добре оцінила б сама Америка.

Тому справа розбудови Сагари — це справа створення Евро-Африки, нової доби для Африки й Европи, паралізування впливів Москви на чорному континенті, відродження економічно Европи, яка має невичерпні запаси витонченого духа, що вимагає поля застосування.

Начебто в почутті нових можливостей Франція спокійно сприйняла пересунення німецьких пограничників на французько-зарський кордон коли Зарщина 1 січня 1957 року стала частиною Німеччини. Зарщина підкреслила, що вона і в складі Німеччини працюватиме над зближенням двох народів, без співпраці яких не можна собі уявити ані сильної Европи ані сильного Заходу, а вже ніяк не можна собі уявити протиставлення Заходу московському імперіялізмові.

Цю втрату Франція пережила в почутті власної сили, в почутті вартости власної ініціятиви в творенні нової доби історії Европи й Африки. Африки — континенту, що прокидається, континенту, що прокидається проти Европи, але, при великій грі, може стати рятунком для Европи з користю для себе ж.

О. Д-вич

ПОСУХА В СТЕЙТАХ ВЕЛИКОЇ РІВНИНИ

Інспекція загрожених посухою стейтів Великої Рівнини, переведена президентом Айзенгавером, звернула увагу американського громадянства на те, що ціла нація мусить щось зробити, щоб американське рільництво залишило грабункову систему господарювання і почало думати про те, що урожайні землі потрібні не тільки для теперішнього, але й для наступного та дальших поколінь.

Вже в тридцятих роках цього століття посуха навістила чотири стейти Великої Рівнини: південно-східню частину Колорадо, південно-західню частину Кензо, західню частину Ню Мексіко та великий обшир західньо-північного Тексасу. В тих роках у зазначених районах висохла врожайна верства землі, і вітер забирав її і розносив по околиці, а фармери залишали свої фарми і втікали масово до Каліфорнії, як це плястично описав відомий американський повістяр в повісті „Грона гніву". Було це наприкінці великої економічної депресії, і тому американське громадянство не звернуло належної уваги на той грізний алярм збунтованої природи, тим більше, що зараз після того почалася друга світова війна, а дощі, які поліпшили становище в тому районі, дозволили зовсім забути про ту загрозу, що стоїть перед рільництвом Великої Рівнини.

У стейтах Тексас, Ню Мексіко, Оклагома, Арізона, Колорадо і Кензо фармери знову почали засівати пшеницею всі, що надаються до управи, клаптики землі. Таким чином витягнено з ґрунту всю вологість, і, коли в 1950 році знову почався період посухи, в згаданих стейтах повторилася та сама історія: пасовиська почали висихати і жовкнути, урожаї пшениці рік за роком не вдавалися.

Президент Айзенгавер вже в першому році свого урядування, в липні 1953 року, відбув інспекцію тих районів, вставив у федеральному бюджеті відповідні суми на допомогу власникам тваринних та збіжжевих фарм і запроєктував, щоб Конґрес ухвалив відповідні закони для боротьби проти цього стихійного лиха. Людський розум не може спинити посухи, але може зробити так, щоб наслідки від стихійного нещастя були якнайменші. Проте, Конґрес до минулого року не мав часу на те, щоб зайнятися цією проблемою.

Тим часом посуха триває, від неї терплять чимраз більші райони, і якщо якимсь чудом не впадуть дощі, то вліті цього року вітер заноситиме куряву з Великої Рівнини аж до східнього узбережжя ЗДА.

Від 13 до 15 січня президент відбув інспекцію шістьох посушливих стейтів. Вернувшись до столиці, він внесе знову відповідні проєкти до законодатних палат Конґресу. Ця справа дуже поважна. Департамент рільництва обрахував, що коло 29 мільйонів акрів, що є під пшеницею і пасовиськами, вже цього року можуть стати жертвами вітрів, які розвіюватимуть урожайну верству землі по всіх усюдах.

Про розміри посухи свідчать статистичні дані департаменту рільництва і Бюра погоди. І так, 1946 року випало дощу понад норму в Колорадо — 0,28 цаля, в Кензо — 1,32, в Оклагомі — 2,62, в Тексасі 7,72, а 1956 року нижче від норми випало дощу в Колорадо на 5,05 цаля, в Кензо — на 10,6, в Ню Мексіко — на 6,65, в Оклагомі — на 13,52; те саме в Тексасі (— 11,52) і Арізоні (— 5,17 цаля).

Крім цих районів, посуха загрожує стейтам Монтана, Небраска, обом Дакотам та Вайомінґові.

Ще жахливіше виглядає статистика деяких повітів у стейтах, навіщених посухою. І так, в Тексасі з усіх 254 повітів 240 признано як такі, що потребують федеральної допомоги; в Ню Мексіко всі повіти зараховано до катастрофічних районів; те саме відноситься й до всіх 77 повітів стейту Оклагома; в Арізоні катастрофою охоплені всі 14 повітів, бо там висохли всі криниці й річки, і воду спроваджують з-поза стейту; в Колорадо 4,899.000 акрів землі загрожені ерозією; в стейті Кензо 35 відсотків всієї землі виставлені на ласку й неласку вітрів, які кожної хвилі можуть знищити 9,841.000 акрів управної землі і 466.000 акрів пасовиськ.

В господарських і політичних колах існує переконання, що цього року Конґрес прихильно поставиться до проєктів президента Айзенгавера і зробить все, що можна, щоб зменшити шкоду від посухи і щоб сільське господарство плянувалося на довшу мету, бо земля — це власність не тільки теперішнього покоління.

Євген Онацький

ТАЄМНІ СИЛИ ІНДУСЬКИХ ЯСНОВИДЦІВ

(1)

У мілянському тижневику „Доменіка дель Коррієре" з 21 жовтня видруковано оповідання-репортаж відомого італійського журналіста, довголітнього співробітника найбільшого італійського щоденника „Іль Коррєре делля Сера" В. Беоніо-Брокьєрі, професора етнології Павійського університету, з яким я особисто листувався в 1934 р. з приводу його цікавих дописів з України, що її він відвідував, подорожуючи власним маленьким літаком.

Свій репортаж проф. В. Беоніо-Брокьєрі зробив на підставі оповідання проф Лідія Чіпріяні, одного з найбільших сучасних антропологів Італії, що з-поміж своїх студій має й студію над гуцулами, серед яких він жив деякий час і яким присвятив просторову статтю з численними ілюстраціями в журналі „Діфеза делля Рацца". З численних інших його праць згадаємо тільки велику працю „Острів Крит та походження Середземноморських культур" (Фльоренція, 1943 р.) та одну з останніх — „Таємне життя людей і звірин" з 1952 р., що дуже високо розцінюється в науковому світі. Йому належить честь першого антропологічного дослідження Антаманських островів, яке він провів з доручення уряду Індії. Тепер він працює над одним науковим завданням, яке доручив йому уряд ЗДА.

Він сказав „кілька днів тому" проф. В. Беоніо-Брокьєрі в Фльоренції:

— Я готовий підтвердити правду оповідженого факту перед будь-ким, бо я й сам займаюся парапсихічними та медіюмічними явищами, і то не тільки серед людей, але й серед тварин, і вважаю за необхідне прикликати увагу на цей відділ біології незвичайної наукової ваги.

Від себе проф. В. Беоніо-Брокьєрі додає:

— „Увесь зміст оповідання належить Чіпріяні. Я лише вірно записав його, вважаючи, що випадки такого роду, потверджувані численними іншими аналогічними випадками, мають виявити світові таємні, глибокі правди, що з них може сміятися чи виявляти до них легковажний скептицизм тільки людина, позбавлена культурних інтересів і наукової допитливости".

Я ж, з свого боку, погоджуючись цілковито з проф. Л. Чіпріяні і з проф. В. Беоніо-Брокьєрі, вважаю за потрібне подати українським читачам це оповідання, що його правдивість стверджується людьми високого наукового авторитету.

* *

В одному великому готелі Калькутти европейський гість середнього росту й середніх літ іде через великий передпокій, тримаючи під пахвою течку з паперами. Він поспішає, бо на нього чекають в бюрі, де він довершує студії і досліди над різними місцевими расами. Цей гість — справді відомий дослідник проблем антропології, і місцевий уряд покликав його спеціяльно з дуже далекого університету, щоб довірити йому засоби і знаряддя, придатні для виконання дорученої йому місії.

Ось він уже вийшов з готелю і прямує великою вулицею, заповненою натовпом. Нараз відчуває, що за ним хтось іде, тримаючись дуже близько. Він обертається і — бачить одного з тих тибетанських ченців, які, під час перебування в великому місті, вбирають на себе европейський одяг, відрізняючись від інших тільки білим тюрбаном на голові та довгою чорною бородою. Таким чином вони час від часу нав'язують контакт із світом перше, ніж вернутися знову в пустельність гір.

— Добродію, — каже йому чернець чистою англійською мовою, — я гадаю, що вам потрібна допомога.

—Мені треба тільки знайти таксівку, — відповідає йому професор і поспішає далі.

— Я говорю для вашого добра, — настоює чернець, порівнюючись із ним, — і тому слідкую за вами вже яких десять хвилин.

Якесь неясне відчуття недовір'я і одночасно таємного побоювання примушує европейця прискорити ходу, але чернець не відстає.

— Але ж зрештою, — вихоплюється в европейця, що раптово спиняється, витираючи піт в вогкій задушливій тропікальній атмосфері, — чого вам треба? Милостині?

— Мій закон забороняє мені приймати гроші, — відповідає чернець, — але якщо яку щедроту ви захочете виявити, я її передам монастиреві. Істотне полягає в тому, щоб порятувати вас від небезпеки, яка нависла над вами.

Европеєць намагається посміхнутися, прибирає скептичний вираз обличчя, але якесь тремтіння пробігає йому від потилиці до крижів і кров йому холодне.

За кілька кроків від нього — каварня. Він вирішує спинитися в ній, щоб звільнитися від неприємного почуття і задовольнити зрештою настирливця.

Він запрошує ченця присісти і замовляє дві лімонади.

— Ви удовець... — каже чернець.

Посмішка зникає з лиця европейця, що мимоволі випростовується.

— Ваша дружина померла точно такого то дня о такій то годині.

Мовчанка. Професор закриває обличчя, вдаючи ніби витирає чоло. Але насправді кров б'є у скронях.

„Може, це — пастка, — думає він. — Він, мабуть, від когось про це довідався і тепер намагається збити мене спантелику дешевою ціною..."

Але чернець дивиться йому просто в очі і продовжує:

— Вашу дружину вбито.

— А ні, любий пане, — відповідає професор, зрадівши, що помітив помилку і намагаючись звільнитися від кошмару. — Моя дружина вмерла від удару серця.

Чернець удає, що не чує. Дістає з кишені листочок паперу і щось на ньому пише. Потім підсуває його під очі професорові, який знову мимоволі здригається і впускає склянку на тацю, де вона розбивається.

— Ви знаєте це ім'я. І знаєте його навіть занадто добре, — каже індус.

— Це правда, — белькоче европеєць, закриваючи собі знову обличчя, тим часом, як із півтемряви виникали неприємні спогади.

Справді, той чоловік, коли він вирішив одружитися, погрожував йому і його майбутній дружині, так що він примушений був вжити заходів, щоб забезпечитися від можливих замахів, вчинених під впливом ненависти і ревнощів.

— Гаразд, — сказав тибетанський ясновидець, — не зашкодить уже вам знати, що та сама особа, шляхом вбивчого променювання, що діяло на віддаль через її люту спрагу помсти, викликала хворобу вашої дружини, паралізуючи центри іннервації серця.

(Кінець буде).

ДЕ ТИ, ДРУЖЕ...

Де ти, друже, якими шляхами,
У якій ти ідеш далині?
Наче сказано все між нами
І давно вже промовлено — ні.
Кажуть, час виліковує рани,
Рівновагу і спокій верта...
А чому ж я в той вечір весняний
Бачу й досі крізь даль,
(крізь літа?
Ті слова наші, смутком повиті,
Сліз тремтіння — сховала імла.
Та дорожчого тебе на світі
Я нікого в житті не знайшла.
Скільки раз розвиваються віти —
Час давно уже змовкнуть журбі.
Але серце — що ж мало робити?
Линe й досі назустріч тобі...

ЛІДІЯ КОЛЕСНИКОВА

З АМЕРИКАНСЬКОЇ ПРЕСИ

Підсовєтські українці дезертирують у Мадярщині

Після коротких вісток про дезерцію совєтських вояків, головно українців, і їх переходу до мадярських повстанців, починає це бути темою писань коментаторів у американській пресі. Цікаві міркування на цю тему помістив у Кришчієн Саєнс Монітор-і з 3 січня ц. р. Пол Вол. З його довгої статті подамо тільки те, що важливіше.

Подаване число дезертирів зі сов. армії й різне. Тоді, коли лондонський „Обсервер" нараховує їх 15,000, які приєдналися до мадярських патріотів, то відповідальні чинники з угорської партії дрібних власників уважають це число надто великим і редукують його до однієї третьої. Але важливе є не так число і кількість переданої зброї, як політичний, психологічний і духовий ефект цієї події. Як виклик, кинений Кремлеві, вона може рівнятись хіба з цим ентузіязмом, з яким українські селяни вітали інвазію нацистів, як визвольників від комуністичної бюрократії. (Чи тільки? — прим. перекл.).

„Братання сов. окупаційних військ уже мали прецеденс. В 1849 р., коли на запрошення Відня царські війська здушували мадярське повстання, найшлись лібералі — старшини, що приєдналися до ребеліянтів. Іменем найславнішого з них, капітана Ал. Гусєва, покараного смертю царем Миколаєм I., назвали большевики одну з вулиць Будапешту, коли в 1945 вступили в Мадярщину.

„Великий російський філософ М. Чернишевський і революціонер А. Герцен засудили гострими словами ролю російських військ 1849 р. в Угорщині.

„Пригадка такого російського ідеалізму мусить бути бентежлива тепер для совєтів. У багатьох огнищах теперішньої революції ядро становили сов. дезертири, а мадярські джерела подають, що повстанці були озброєні дезертирами. Подані в Москві прем'єрові Неру втрати совєтів 7,000 спричинені не так стрілянням повстанців, як утечою з-під сов. прапорів. Обсерватори подають, що ця втеча була індивідуальна, а не більшими з'єднаннями. Великий контингент дезертирів становлять українці. Згідно з рапортами, потвердженими британськими і німецькими радіовисильнями, збунтовані офіцери, подаючи свої імена і ранґи, накликали через радія своїх земляків українською мовою єднатися у боротьбі за звільнення їх власної батьківщини і їх родин.

„Не зважаючи на те — кінчає автор — досвідчені обсерватори радять не переціновувати тих явищ".

(Н-вич)

Один крок уперед, один углиб

(До діяльности Літ. Мист. Клюбу у Филаделфії).

Коли ми з кінцем року робимо в думці підсумки праці будь-якої з наших громадсько-культурних установ, завжди приходиться призадуматися над питанням: чи була ця праця одним хоч би кроком уперед, одним хоч би ступнем углиб? Таке питання насувається із закінченням піврічної діяльности Управи Літературно-Мистецького Клюбу у Филаделфії і, може вперше — мені здається — можна дати на це питання позитивну відповідь.

Безперечно, Л. М. Клюб в нашому місті мав у минулому чимало виявів культурного порядку. Мали ми тут і доповіді визначних поетів та письменників з-поза Филаделфії, мали літературні вечори з непоганим мистецьким рівнем, часом теж пов'язані виступами таких майстрів, як от проф. Р. Савицький. Був у нас „Літ. Ярмарок" з поважним (головно касовим) успіхом і навіть баль, чи там равт, менше „профітабельний", та за те дуже „фешонебельний".

Та проте, тільки одним своїм боком діяльність нашого Клюбу заторкала в минулому той рід, що, на нашу думку, є його головним завданням: думаємо тут про систематичне поглиблювання мистецької та й узагалі громадської культури своїх членів. Це були, в минулому, доповіді з ділянки пластичного мистецтва, досить часті і завжди дуже цікаві, що їх здебільшого робив проф. П. Меґик.

В останньому часі такі доповіді - лекції поширилися на нові ділянки: на музичне мистецтво, на літературу, на ділянку нової української мислі взагалі.

З ділянки музики відбулися два вечори на високому культурному рівні: це був „Моцартівський концерт" зі вступною лекцією д-ра А. Рудницького і доповідь цього останнього про українську музику. Про обидві ці імпрези були згадки у „Свободі".

Перший із двох запланованих викладів з ділянки літератури (або, докладніше, з естетики, отже, до деякої міри, з ділянки всякого роду мистецтва) дав ред. Романенчук. Його радше „академічний" характер (він обговорював філософічні основи естетики античного та середньовічного християнського думання) дали дуже добру основу для дальших доповідей і дискусій на цю і споріднені теми.

Доповідь „До проблеми нашої еліти" мав д-р Д. Богачевський. Сперта на обширному історичному і соціологічному матеріялі, мала вона своєю основою ствердження етичних передумов існування і правильного діяння еліти і також, як попередня, викликала цікаву і жваву дискусію.

До деякої міри, хоч із зовсім інших засновків виходячи, тему еліти заторкала доповідь д-ра І. Лисяка - Рудницького „Перехрестя цивілізації". Вийшовши, умовно, з концепції поділу світу на культурні „круги" чи „цивілізації", як це робив Шпенґлер, а тепер Тойнбі, доповідач дав свою (теж умовну) концепцію „української типології", спиняючись зокрема на кожному з факторів, що впливали і досі впливають на витворювання української нації. Дискусія заторкувала всі порушені доповідачем питання, спиняючись м. і. на питанні, чому, за висловом прелеґента, екстенсивні тенденції (поширювання по поземій) мали в нас перевагу над інтенсивними (завершування вищими суспільними формами).

Л. М. Клюб мав в минулому півріччі теж і інші цікаві доповіді та вечорі, як ось вечір спогадів про Івана Франка голови Л. М. Клюбу, дир. В. Дорошенка та д-ра Ю. Рибака, — чи доповідь про Париж і українську громаду в Парижі ред. Ждановича. Та коли ми спинилися довше на попередніх, то це сталося тому, що вони виявляють певну нову, дуже цікаву тенденцію Клюбу, притягають певну окреслену, хоч і не надто велику, авдиторію, яка бере жваву участь у дискусіях, переговорює почуте в розмовах, словом, що в Клюбі починає народжуватися певна атмосфера, певне культурне підсоння.

Можна, позичаючи за д-ром І. Лисяком - Рудницьким, термін з економії, сказати, що филаделфійський Л. М. Клюб починає переходити від „екстенсивної" діяльности до „інтенсивної". Щасти йому в цьому Боже!

А. Струтинська.

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

Ню Гейвен, Конн.

Підготова Дня Незалежности і Соборности Української Державности.

З дня на день доходять до нас та до цілого вільного світу вістки про нерівну боротьбу поневолених народів проти московських імперіялістів - комуністів. Серед тих вісток є вістки, які приходять із нашої Батьківщини, та які потверджують, що наші Рідні не зложили зброї і далі ведуть затяжну боротьбу проти жорстокого наїздника. Беручи це під увагу, Відділ УККА в Ню Гейвені при співучасті всіх організацій на терені цього міста підготовляє публічну демонстрацію з нагоди 39-их Роковин Проголошення IV-го Універсалу.

Представник Відділу УККА та місцевий парох Гр. Кат. Церкви, відбули конференцію з посадником міста п. Річардом Лі в справі публічного святкування, та устійнено, що посадник п. Лі проголосить урядово 22-го січня „Українським Днем" в Ню Гейвені. Того дня, наш Державний прапор буде повівати на щоглі міської управи. 27-го січня (неділя) українські громадяни та запрошені гості зберуться в годині 2.45 пополудні на міській площі (Ґрін) біля „Смолоскипу Свободи", який запалив посадник міста восени, як символ боротьби за свободу поневолених народів. Там посадник запалить український „Смолоскип Свободи", та відбудуться привіти від урядових чинників. Відтак всі зібрані вернуться зорганізовано до залі ІВКА, 48 Гове ст., де буде академія.

На свято запрошені сенатор Бош, конґресмен Кретелла та багато визначних осіб міста Ню Гейвену та стейту. Слово за нашим громадянством. Своєю присутністю докажім, що нам є дорога воля та свобода нашого народу.

Просимо все українське громадянство не тільки Ню Гейвену, але і околиці прибути масово на це небуденне свято в Ню Гейвені 27-го січня, 1957 р.

Йонґставн, О.

Академія в честь Івана Франка.

В неділю, дня 30-го грудня м. р., відсвяткувала наша громада пам'ять Великого Сина України Івана Франка врочистою Академією, яку влаштував місцевий Відділ УККА. Всю співочу частину Академії виконав мішаний хор Української Православної Церкви Св. Ап. Петра і Павла з Линдори, Па., під диригентурою п. П. Весоловського. Хор виступив успішно кілька разів з гарними та відповідними піснями. Солістом хору був п. М. Теленсон.

Академію відкрив короткою промовою голова місцевого Відділу УККА, п. Ю. Присташ, по чім згаданий хор відспівав американський гимн. Вступне слово виголосив парох місцевої Української Православної Церкви о. В. Олійник, а головний реферат, мав гість з Питсбурґу, Па., редактор „Народного Слова", п. П. Кравчук. З творів І. Франка віддеклямовано: „Пролог до Мойсея" — пані П. Павлюк з Линдори, Па. „Притча про приязнь" — панна О. Весоловська, „Каменярі" — пані Л. Гаргай та „Великі Роковини" — панна А. Весоловська. Академію закінчено живим образом „Україна" та відспіванням українського національного гимну.

Перед закінченням голова п. Ю. Присташ подякував усім, що взяли участь в програмі Академії, а зокрема церковному хорові з Линдори, Па. та його диригентові, які все дуже радо та охоче приймають наші запрошення і вже кілька разів не жалували труду та приїздили до нас, щоби помогти нам влаштувати національні імпрези.

Чистий прихід з добровільних датків $60 — відіслано до Централі УККА.

Перед Академією була відслужена в Українській Православній Церкві Панахида за спокій душі Великого Каменяра.

Д-р Роман Стахура.

МОНТЕРЕЙСЬКА ХРОНІКА

Доповідь про українські колядки для американців.

На запрошення американської асоціяції письменників ВУКЛАВЕРС та жіночої організації міста Кармелю д-р Яр Славутич прочитав доповідь про українські колядки, їх походження, символічне значення і т. п. Доповідач ілюстрував свій виклад перекладами колядок по-англійському та платівками на патефоні. Було присутніх понад 50 осіб, переважно автори. Доповідь викликала велике зацікавлення українським мистецтвом, і доповідача запросили на наступний Великдень зробити виклад про українські писанки.

Українські колядки в американському радіо.

Протягом першого дня американського Різдва Монтерейська радіостанція кілька разів передавала в етер українські колядки у виконанні хору Городовенка, а саме „Щедрик", „Ой, рано, рано кури запіли" та інші.

Франківська виставка в Монтереї.

Відзначаючи сторіччя народження Івана Франка, Монтерейська міська бібліотека 26-го грудня відкрила двотижневу виставку (всі експонати взяті з приватної збірки д-ра Яра Славутича). У центрі великої внутрішньої вітрини — портрет Франка з англомовним підписом „Іван Франко (1856-1916), великий український поет". По боках — українські журнали з портретами поета на обкладинках („Український квартальник", „Київ", „Всесвіт", „Нові дні", „Соняшник", „Юнацький світ"), далі чотири книжки творів по-англійському (переклади Семенини, Конді, Вересьної, Вейна), одна книга по-німецькому, видана в Берліні пару років тому, три томи „Книгоспілки", сім томів із київського двадцятитомника та інші кращі київські та львівські видання. На найнижчій полиці виставлені всі англомовні видання про Україну, які досі появилися.

Ця виставка, з огляду на велике зацікавлення глядачів, продовжена до кінця січня.

Про відкриття виставки повідомив місцевий щоденник Монтерей Пенінсула Геральд у числі за 28 грудня. Через кілька днів, у новорічному числі цей же часопис надрукував статтю д-ра Яра Славутича про Івана Франка і його творчість.

На пропозицію місцевого американського поета Маджа, приятеля українців, виставку відвідали американські письменники, що саме мали свої річні збори в сусідньому місті Кармелі.

Було б дуже добре, якби українці, що живуть у Каліфорнії, також відвідали цю небуденну виставку і причинилися до збагачення Монтерейської бібліотеки книжками про Україну, на які тут є великий попит. Зацікавлені особи можуть дарувати англомовні видання про Україну на адресу бібліотеки (не плутати з дослідницькою військовою бібліотекою):

Monterey Public Library
Pacific St.,
Monterey, Calif.

Успіх українського науковця

Д-р С. Думенко

Д-р С. Думенко здобув титул спеціяліста ортопедії maxillo faciale на Нюйоркському Університеті. Д-р С. Думенко народився на Буковині. Вже молодим хлопцем покинув Буковину разом зі своїми батьками, що вимандрували за море шукати кращої долі.

В Канаді молодий та надзвичайно здібний Думенко закінчив дентистичні студії, одержавши звання доктора дентистики. Після того він склав іспит перед федеральною комісією та відкрив свою дентистичну практику. Два роки тому записався на дворічний спеціяльний курс зубної ортопедії, при Університеті в Ню Йорку, та закінчив його з надзвичайним успіхом.

Дня 17 вересня б. р. д-р Думенко одержав звання post-graduate instructor та викладав на тому ж Університеті до 20-го грудня м. р. У тому часі д-р Думенко одержав пропозицію від Університету в Ню Йорку залишитися і надалі викладачем на тому університеті. В почесній грамоті сказано, що д-р Думенко був одним з найкращих студентів даного відділу від часу його існування (37 років).

Д-р Думенко одержав також пропозиції від Університетів у Торонті та Монтреалі стати викладачем при post-graduate division. З родинних причин д-р Думенко задумує залишитися в Торонті, де буде викладати на Університеті та відкриє свою практику в ділянці maxillo faciale orthopedics. Тим самим д-р Думенко буде першим українцем спеціялістом у цій галузі на американському континенті.

М. Ів. Ш.

ХРОНІКА УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ

В Канаді

КОНЦЕРТ О. РУСНАКА В ТОРОНТІ

В суботу, 3 листопада в найліпшій концертовій залі Торонта, Месей Гол, відбувся концерт тенора Ореста Руснака.

В першій частині артист проспівав: „Діво Маріє" — музика Ґуно, „Радуйся Маріє" — муз. Гендля, „Так часто сниться", „Цвітуть квітки" і „Рідний край" — муз. О. Бобикевича. Другу серію складали: „Родимий краю", „Ой, я нещасний", „Кажуть люди", „Над Прутом у лузі" і „Буковино моя". Акомпаніяторка О. Бризгун відограла сольо ліричну поему Фоменка та „Танок" Дебюссі. По перерві артист проспівав кілька творів чужинних композиторів. На жаль, публіка зовсім не дописала: в одній із найбільших заль Торонта було всього коло триста осіб.

„УСПІХ ПАНІ Т. КОШИЦЬ

Виклад п-ні Тетяни Кошиць, що приїхала від Осередку Української Культури у Вінніпеґу до українських громад на Сході Канади та, показуючи цікавіші історично - побутові експонати, мала на увазі зацікавити українську громадськість справами зберігання пам'яток минулого, мав у мин. неділю 11-го листопада в Авдиторії УНО о год. 3 поп. повний успіх. Викладові п-ні Кошиць прислухувалось коло 500 осіб, у тому не тільки старші, поважні й відомі громадяни, але й багато молоді з Пласту, СУМ-у та інших організацій, а кількадесять цікавих експонатів, у тому середньовічні підризники, образи, документи й мапи України, врешті оригінальний сріблом шитий слуцький пояс, зацікавлювали приявних, що приходили й відходили, до самого вечора. Організація Українок Канади вітала приявних чашкою кави, а збірка на закупно дальших річей для музею ОУКультури дала поважну суму. Словом, після успіху в Монтреалі, де п-ні Тетяна Кошиць гостювала в суботу 10 листопада, Торонто показало теж, що воно зацікавлене долею пам'яток і масовою приявністю на її викладі висловило свою вдячність усім, хто для цієї справи працює.

ГОТУЮТЬ ОПЕРЕТУ „ШАРІКА" ЯР. БАРНИЧА В ТОРОНТІ

УНО в Торонті приготовляє на зимовий сезон оперету Я. Барнича „Шаріка" на 3 дії. Подібно як минулорічну оперету того ж автора „Гуцулка Ксеня", ставить її режисер і актор Лавро Кемпе. Беруть участь Григорій Ярошевич, Марійка Слюзарівна та ін.

В Арґентині

ВІЧЕ СОЛІДАРНОСТИ

(сдо) Серед численних антикомуністичних маніфестацій, що відбуваються тепер мало не щодня в столиці Арґентини з приводу кривавих подій в Угорщині, слід спеціяльно відзначити велике віче, що його зорганізувала 17 листопада арґентинська християнсько демократична партія, присвятивши його вияву солідарности зо всіма поневоленими народами Сх. Европи, при чому на афішах, розклеєних по мурах міста, було спеціяльно відзначено серед цих народів і Україну, а серед промовців — п. Мих. Рубінця, секретаря Української Центральної Репрезентації. Це уважне відношення до української визвольної справи викликало численну участь українців в цьому вічі. Так серед прапорів, з якими з'явилися на віче представництва різних наших національних товариств, звертав на себе увагу й прапор Братства св. Покрови УАПЦ, і прапор Добрусу, і прапор Леґіону ім. С. Петлюри. Виставлено було 11 транспарентів із написами в роді: „Вимагаємо інтервенції ОН, щоб забралися русскі з України", „Україну було включено до СССР силоміць, — хочемо вільної України", „Україна — українцям, Росія русским", „СССР — в'язниця народів". Серед присутніх поширювано спеціяльно на це віче видруковані летючки в еспанській мові українського визвольного змісту. Видрукував їх 4,000 ДОБРУС, і кілька тисяч — з іншим текстом Український Інформаційно - Видавничий Інститут.

Господарські Вісті

ТРЕБА БІЛЬШЕ ЩАДИТИ, ЩОБ РОЗВИВАЛАСЯ ЕКОНОМІКА КРАЇНИ

В економічних журналах пишуть про те, що економіка в цій країні таким швидким темпом розвивається, що банки не мають грошей на потрібні позички для підприємців і промисловців. Щоб цьому зарадити, закликають населення цієї країни до ще більшої ощадности. Економісти передбачають, що треба буде грошей на будову нових фабрик, поширення існуючих підприємств, будову й купівлю нових домів і т. п. Хоч банки збільшують відсотки від уділюваних позичок, то однак не зменшується число тих, які хочуть позичати гроші, а банки можуть мати гроші тільки від тих, які щадять.

З ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

У справі літературних нагород

Високоповажаний Пане Редакторе!

У зв'язку з комунікатом Українського Літературного Фонду в Шикаґо, що появився в нашій пресі, про розподіл премій після їх літ. конкурсу, прошу не відмовити помістити ласкаво в найближчих числах „Свободи" оце моє спростування у вигляді двох листів: 1) п. Т. Курпіти до мене і 2) мого до п. Т. Курпіти, як секретаря згаданого Літ. Фонду у Шикаґо, для поінформовання ширшого громадянства в тій справі. Відписи обох листів долучаю до цього листа й залишаюся

З правдивою пошаною до Вас

Галина Журба.

Відпис з ориґіналу

Високоповажана Пані
Галина Журба
у Филаделфії, Па.

Дня 28/XII 1956.

Високоповажана Пані Добродійко.

Правління Українського Літературного Фонду з великою радістю повідомляє, що на нашому цьогорічному літературному конкурсі Ваш знаменитий твір „Далекий світ", разом із Віри Вовк „Духи й дервіші", одержав другу літературну нагороду ім. Франка в висоті 500 долярів

Із цієї радісної нагоди засилаю Вам свої сердечні ґратуляції.

Належну Вам нагороду в сумі 250 долярів (а 250 для Віри Вовк) на днях висилаємо на Вашу адресу.

Просимо надіслати нам своє фото й коротку статейку про доцільність існування нашої організації. Це все помістимо в пресі.

З великою до Вас Вельмишановна і Дорога Пані, пошаною й різдвяним привітом —

Секретар Українського Літературного Фонду

Т. Курпіта.

До „Українського Літературного Фонду"
в Шикаґо.

На руки Пана Т. Курпіти.

Високоповажаний Пане!

У відповіді на Ваш ласкавий лист з дня 28/XII 1956 р., вповні поділяю Вашу радість, сама зворушена до глибини виявом тієї високої чести, яка несподівано впала на мене у 70-й весні чи пак зимі, мого життя і на 50-й моєї літературної праці, у вигляді половини другої премії Вашого літер. конкурсу, за мій, як Ви кажете: „знаменитий" твір „Далекий світ".

Уважаю, проте, що ані я, ані той мій твір рішуче не заслуговуємо аж на таке високе відзначення з боку моїх дорогих Земляків, — тому з великою подякою повертаю Вам надіслані мені передвчора 250 дол., з пропозицією долучити їх до першої половини другої прем'ї та передати тій молоденькій письменниці — Вірі Вовк, про яку я, на жаль, ніколи не чула, але думаю, що спобігати мені старій з молодим талантом дуже важко і що вона вповні заслуговує на цілу Вашу другу нагороду. Або передайте цих 250 дол. комусь іншому з молодих, надійних початківців у літературі, якого ті гроші напевно заохотять до праці над собою як письменника.

Замість моєї „світлини та короткої статті про доцільність існування Вашої організації", — прошу помістити ласкаво в пресі цього мого листа.

З правдивою пошаною до Вас

Галина Журба.

9/I 1957.

З КОНЦЕРТОВОЇ ЗАЛІ

Концерт Зої Полевської в Боффало

Дня 7 жовтня 1956 відбувся з черги третій концерт нашої славної челістки Зої Полевської в Боффало. Цим разом спонзорувала концерт парохія Всч. О. Жука на Бленрак. Концерт започаткував п. Валюта короткою промовою про Зою Полевську, як челістку світової слави, про чельо як сольовий інструмент і про музичні твори на чельо наших і чужих композиторів. Програма концерту була цим разом цілком нова.

Як першу точку відіграла челістка концерт Бокеріні, в якому виказала майстерність своєї техніки і слухачі любувалися гарно і прецизійно виконаними пасажами, прекрасними стакато і повним сили тоном.

З черги заграла челістка прегарне „Ададжіо" М. Стрінґера, що його спеціяльно їй присвятив автор. В дальшій частині концерту відіграла два твори Шопена у власній обробці. Першу частину концерту закінчила Тарантелею Поппера, композитора, що написав найбільше творів на чельо. Беручи на увагу інтерпретацію Тарантелі, тяжко було б уявити собі більш зразкову, першоклясну і дистинґовану гру, як Полевської. Прекрасно звучали в неї могутні октави, подвійні тони, і зразково вироблені трілери, як теж виконання довгих і скорих пасажів. Зовсім влучно писала італійська преса в Медіоляні, що ентузіязм, з яким артистка грає на чельо, є чародійний і уділяється перебуваючій на залі авдиторії.

Очевидно, до піднесення враження, яке викликала артистка у публіки, причинилася багато гра проф. д-ра Полевського, який виконував по-мистецьки фортепіяновий супровід. Під час бурхливих оплесків мала дівчинка передала артистці гарну китицю квітів. В другій частині концерту заграла артистка кілька творів чужих композиторів як Ґранадос, Альбеніц також Сарасатого Запатеадо, твір багатий у концертові технічні трудноші.

Наприкінці концерту — заграла челістка кілька творів українських композиторів, а саме Лисенка „Листок до альбому", Фоменка „Любовну мрію" і Безкоровайного „Українську пісню".

Захоплена грою Полевської публіка оплесками домагалася наддатків і, виконуючи це бажання, челістка заграла ще один Український Танок і Вальс Чайковського.

Василь Безкоровайний.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

ГАРТФОРД, КОНН. — Річні заг. збори Відд. 277, Бва св. І. Хрестителя відбудуться в неділю, 20-го січня в домівці У. А. Горож. Клюбу при 53 Вітмор Стріт, о год. 3-ій по пол. На порядку зборів звіти Управи та контр. комісії, вибір Управи та контр. комісії та опікунів майна. По закінченні зборів Відділу відбудуться збори Допомогової Каси Хорих, по прийнятю звітів Управи Каси Хорих за роки 1954, 1955 і 1956 відбудеться доповнюючий вибір трьох членів Управи Каси Хорих. Управа повідомляє: на церковній залі при Ветерсфільд Евеню, тогож дня не буде побирати членських вкладок. Збірка вкладок переводить член Управи дня 20 січня ц.р. в домівці Укр. Амер. Горож. Клюбу від год. 1 по пол., в бічній залі. Важні справи товариства на порядку зборів, які треба вирішити, тому приявність членів є обов'язкова. — Управа.

РАРІТАН, Н. ДЖ. — Повідомляється членів Б-ва св. Арх. Михаїла Відд. 332, що річні збори відбудуться в суботу, 19. січня, о год. 6-ій веч., в У. Н. Домі, 10 Колфакс вул. Проситься всіх членів прийти та вирівняти свої вкладки за 1956 рік. — М. Сірман, рек. секр.

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА. — Т-во „Згода", Відд. 62, повідомляє своїх членів, що в часі недуги секретаря, п. Василя Бідей, обов'язки відділового секретаря перебрав заступник, Петро Куча. Тому прохаємо присилати вкладки на адресу: Peter Kucza, 6131 Wheeler St., Phila. 42, Pa. — О. Мелета, предс.; П. Куча, заст. секр.

НЮ ЙОРК, Н. Й. — Т-во Жидачів Відд. 393 повідомляє своїх членів, що річні збори відбудуться в неділю, 20-го січня, о год. 3-ій по пол., в Укр. Нар. Домі 140 2-га Евеню. Проситься всіх членів прибути на збори, на яких буде звіт уряду і контр. комісії з діяльности за 1956 рік і буде вибір нового уряду на 1957 рік. Проситься членів, щоб вписували своїх приятелів, знайомих і дітей в ряди УНСоюзу. — Й. Заволок, предс.; С. Баланда, кас.; Е. Вербовський, рек. секр.; М. Литвин, фін. секр.

ОЗОНЕ ПАРК, Н. Й. — Річні збори Т-ва Вільна Україна Відділ 200 відбудуться в суботу, 19-го січня, о год. 8-ій веч., в Горожанськім Клюбі, 91-20 — 95 Евеню. З причини, що заля була занята на 12-го січня, то збори відложено на тиждень пізніше. Проситься всіх членів місцевих і позамісцевих прибути на річні збори, буде звіт уряду і контр. комісії за 1956 р. Обов'язком кожного члена прибути на річні збори бо маємо багато справ до вирішення для добра Т-ва і УНСоюзу. — В. Валук, предс.; Г. Васло, кас.; Г. Воргуль, секр.

ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. ДЖ. — Т-во Укр. Січ, Відд. 170, повідомляє, що збори відбудуться в п'ятницю, 18-го січня, в приміщенню УНДому 433 Hoboken Ave. Проситься членів громадно прибути, вирівняти свої вкладки. Багато членів не було на річних зборах, прошу вислухати звіт річних зборів і додатись як відділова каса і хто є урядом за 1957 рік. — П. Мельник, предс.; В. Плечань, кас.; І. Грабар, секр.

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА. — Т-во ім. І. Франка Відд. 83, повідомляє своїх членів, що річні збори відбудуться в домі Т-ва У. А. Горожан, 847 Норт Франклин вул. о годині 12:30 по полудні. В грудні річні збори не відбулися з причини малого числа членів. Проситься членів взяти масову участь в річних зборах, є багато важних справ, яких урядники не можуть самі цих справ залагодити без присутности членів. Члени, які платять річно, щоб поспішили з вкладками, секретар буде урядувати від год. 12-ої вполудне. — С. Чорномаз, секр.

ГУДСОН, Н. Й. — Б-во св. Арх. Михаїла Відд. 476, повідомляє всіх своїх членів, що річні збори відбудуться в неділю, 20-го січня. Служба Божа і посвячення Братського амер. прапора, по Службі Божій річні збори. Буде звіт за 1956 рік і контр. комісії, ухвали на рік 1957 і вибір нового уряду на 1957 рік. Тому конечно і обов'язково прийти і взяти участь в цих зборах. — І. Юськів, предс.; М. Маряк, кас. П. Марук, секр.

ШИКАГО, ІЛЛ. — Річні збори Т-ва ім. Т. Шевченка Відд. 252 відбудуться в неділю, 20-го січня, о год. 12-ій пол., в залі при 2250 В. Кортез. Проситься членів прийти. Медвєдь, предс.; Когут, секр.; Хомин, кас.

АСТОРІЯ, Л. АЙ. — Місячні збори Б-ва св. о. Николая Відд. 5, відбудуться в неділю, 20-го січня, о год. 5-ій по пол., в залі Укр. Кат. Церкви Чесного Хреста, 37-09 — 31 Ave. Уряд на 1957 рік: І. Сидор, предс.; М. Ливицький, заст.; А. Климишин, кас.; С. Антонишин, заст.; П. Барнич, секр.; Н. Барнич заст.; контр. комісія: Є. Кривень, М. Заровений; контр. хорих: С. Лішак, Н. Микитин для членів; М. Якимінська, А. Василик, до членкинь; Є. Кривень, капелан; О. Мартин, заст.; хоружні: І. Марко і Андр. Палянь. Організатор нових членів: І. Сидор і Н. Барнич. Збори відбуваються в третю неділю по першім. Проситься членів заплатити свій довг.

ШИКАГО, ІЛЛ. — Річні Збори Т-ва Рож. Преч. Діви, Відд. 259, відбудуться в неділю 20-го січня в церковній залі 4952 So. Paulina Str. о год. 1:30 по пол. — П. Трусяк, рек. секр.

ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. ДЖ. — На річних зборах Б-ва св. І. Хрестителя, Відд. 270, вибрано Управу на 1957 рік: Т. Гіль, предс.; Л. Зиман, заст.; М. Барак, фін. секр.; П. Ляхоцький, заст.; В. Вутковський, рек. секр.; С. Островський, заст.; Н. Пігура, С. Гріца і І. Кацоба, контр. комісія; Ф. Жарський і П. Осмілорська, надзирателі хорих; С. Островський, організатор членів до УНСоюзу; В. Бутковський, представник до Укр. Конгр. Комітету. Чергові місячні збори Б-ва відбудуться в суботу, 19-го січня, о год. 6-ій веч., в домівці У. Н. Дому при 433 Hoboken Ave., тому щоб дати нагоду членам прибути на „Манифестацію" до Дікінсон Гайскул в неділю, 20-го січня о год. 3-ій по пол.

ДЖАНСТАВН, ПА. — Б-во св. Арх. Михаїла, Відд. 11, повідомляє своїх членів, що Річні Збори відбудуться 20-го січня в церковній залі на Мінеол Евс. зараз по Службі Божій. На зборах буде звіт за 1956 р. і вибір уряду на 1957 р., рівнож будемо приймати старших і дітей без вступного. — Т. Волощук, предс., А. Дида, кас., П. Сцілецький, секр.

ПЛЕЙНФІЛД, Н. ДЖ. — Місячні збори Т-ва ім. І. Франка Відд. 372 відбудуться в суботу 19 січня о год. 7:30 вечорі в домі 922 W. 5th Str. Plainfield, N. J. Просимо всіх прийти на збори, будуть звіти Контр. Комісії і Уряду за 1956 р. Довжних членів просимо вирівняти свої складки. Уряд на 1957 р. П. Дибайло — предс.; Ю. Лонишин — заст.; І. Головка — кас.; Ф. Литвиніський — заст.; Й. Яремко — секр.; П. Шило — заст. Контрольори: В. Реповець, Д. Геча, С. Дубей. Опікуни хворих: В. Ярема, Н. Ярема.

БОФФАЛО, Н. Й. — Б-во св. о. Николая, Відд. 127 повідомляє, що місячні збори відбудуться в неділю 20-го січня в церковній залі при Філмоpe і Онейда вул., зараз по співаній Службі Божій. Подаємо до відома тим членам, які не були на річних зборах, що уряд на 1957 р. перевибраний той сам з доповненням лише посту касира — п-ні Марія Гаровус. На зборах буде звіт місцевого Б-ва для тих членів, які вплачують до Братської місцевої каси. Цим цього, урядники полагоджують справи кожної неділі від год. 11.30 до 1-ої по пол. Просимо в цьому ювілейному році зголошувати своїх знайомих та своїх дітей в члени УНСоюзу. — За уряд на 1957 р.: І. Вула, гол.; П. Володка, фін. секр.; М. Гаровус, кас.; М. Ленчицький, рек. секр.

НЮ ГЕЙВЕН, КОНН. — Т-во „Любов", Відд. 370 повідомляє, що Новорічні Збори відбудуться в неділю 20-го січня зараз по закінченню співаної Служби Божої о год. 12-ій по пол. Збори відбудуться в церковній залі при 127 Парк вул. Уряд запрошує всіх членів, буде відчитаний звіт урядників цим року, як також звіт Контр. Комісії, та стан майна Т-ва. Новообраний уряд на рік 1957: К. Стасюк — предс.; І. Буцяк — заст.; К. Гіна — секр.; Р. Голубович — кас. Контрольна Комісія: К. Марущак, М. Сампара, І. Буцяк. Секретар просить всіх членів прийти на означений час, бо вкладки цього першого місяця не буде збиратися перед зборами, але після програми. Довжних членів прошу вирівняти свої залеглости, бо наше Т-во вплачує вкладки за членів.

ЕЛИЗАБЕТ, Н. ДЖ. — Річні Збори Т-ва „Запорозька Січ", Відд. 234, відбудуться в неділю 20-го січня о год. 7-ій веч. в УНДомі. Будуть звіти Управи і Контр. Комісії за мин. рік, та вибір керівних органів на 1957 рік. Проситься всіх членів прибути, щоб спільно полагодити біжучі справи. З огляду на першу конвенційну кампанію просимо збільшення членів. — І. Іваник, фін. секр.

РОМ, Н. Й. — Б-во св. Михаїла, Відд. 121 повідомляє своїх місцевих і поза місцевих членів, що місячні збори будуть відбуватися кожної третьої неділі, кожного місяця, біжучого року. Слідуючі збори відбудуться в неділю 20-го січня о год. 2-ій по пол. в залі УНДому. Пригадується усім членам приходити на збори на означений час, та вплачувати свої вкладки точно. На зборах масмо вирішити важливі справи, як також справу передконвенційної кампанії за новими членами. Уряд на 1957 р. перевибраний той сам. Д. Іваниць, предс.; В. Чуйко, кас.; О. Гадз, секр.; Н. Бойко і М. Гадз, контрольори.

ЕМБРІДЖ, ПА. — Відд. 161 повідомляє, що місячні збори відбудуться в суботу 19-го січня о год. 7-ій веч. в союзовій залі 600 Glenwood Ave. Проситься всіх членів прийти. — А. Кудрик, рек. секр.

ВОТЕРВЛІТ, Н. Й. — Б-во св. о. Николая Відд. 13, повідомляє всіх членів, що місячні збори відбудуться в неділю, 20. січня, о год. 2-ій по пол., в залі Укр. Гор. Клюбу, 402 — 25th St. Уряд на 1957 рік: С. Мочульський, предс.; В. Васильків, кас.; А. Урбан, фін. секр.; Т. Шевчук, рек. секр.

ДЖЕРЗІ СИТІ, Н. ДЖ. — Т-во ім. Лесі Українки, Відд. 171 повідомляє своїх членів, що річні збори відбудуться в четвер, 17-го січня ц. р., о год. 8-ій веч., в залі У. Н. Дому при 433 Hoboken Ave. В програмі вибори відділових урядників та обговорення важних справ. — Стелла Рася, секр.

ГРЕЙТ МЕДОВС, Н. ДЖ. — Т-во „Любов", Відд. 143 повідомляє, що Річні Збори відбудуться в неділю 20-го січня о год. 2-ій по пол. в укр. залі. Присутність всіх членів побажана. — А. Левонук, секр.

ШИКАГО, ІЛЛ. — Річні збори Б-ва св. о. Николая Відд. 106, відбудуться в неділю, 20-го січня, в Домі Відділів УНСоюзу, 845 N. Western Ave., о год. 12-ій вполудне. Просимо усіх членів прибути і заплатити свою належитість. Довгуючі члени, що були суспендовані, якщо заплатять свої довги будуть прийняті наново. На зборах буде звіт урядників і контр. комісії та вибір Уряду на 1957 рік, та багато нових справ, яких самі урядники не можуть рішати. Вкладки збирати буде мо від 11:30 до 1-ої і по закінченні річних зборів та усної дискусії. — І. Гут, місто-предс.; Г. Дацків, фін. секр.; М. Поліль, кас.;

ЙОНГСТАВН, О. — Б-во св. Арх. Михаїла Відд 140, повідомляє членів, місцевих і позамісцевих, що річні збори, які відбулись 16-го грудня, не були закінчені, бо не було досить членів і не був вибраний уряд. Тому збори відбудуться в неділю, 20-го січня, в церковній залі 526 Вест Раєн Евеню, зараз по закінченні Служби Божої і тому всі члени повинні прийти і вибрати новий уряд на 1957 рік. — В. М. Терлецький, предс.; І. Кравець, секр.-кас.

✝

Посмертна Згадка

ІВАН БУЧМА, член Т-ва Над Збручем, Відд. 280, в Скрентон, Па., помер 2-го січня 1957 р. Покійний походив з села Любеля, пов. Жовква, Зах. Україна. Полишив дружину Параню, яка зараз померла по ньому, 5-го січня 1957. Остали в смутку 4 сини, Йосиф, Іван, Павло, Андрій і 4 дочки, Олена, Анна, Катерина і Елес. Похорон відбувся 5-го січня до Укр. Правосл. Церкви св. Михаїла при участи Родини, Членів і Знайомих на цвинтар св. Михаїла. — В. И. П.!

Р. Рубльовський, секр.

ПОДЯКА

Ділимося сумною вісткою з Рідними, Приятелями й Знайомими, що в п'ятницю, 21-го грудня 1956 р., відійшов від нас у вічність заосмотрений Найсвятішими Тайнами, по важкій недузі, проживши 65 р., наш Найдорожчий Муж і Батько

бл. п. Михайло ҐУБЕРНОВИЧ

Дня 24-го грудня, 1956 р., відпровадили ми його на місце вічного спочинку, на Ґрендвю Цвинтар в Джанставн, Па.

Цією дорогою хочемо висловити нашу глибоку вдячність Прот. о. Є. Королишину за відправлені панахиди і похорон, та прощальну проповідь над домовиною Покійного під час похорону в Церкві.

Дякуємо щиро Всім тим, що своїми молитвами торували Йому дорогу до Господа, Всім, що приїхали здалека і прийшли відвідати Його востаннє та відпровадити Його на місце вічного спочинку, даруючи Йому молитви, Служби Божі, і вінки. Всім тим, що прийшли до нас з теплими, щирими словами потіхи, та жертвували свій час і труд при влаштуванні похоронних обрядів. Дякуємо всім жертводавцям, які на Поминках зложили свій дар на будову Української Православної Церкви — Пам'ятник, в Вавнд Брук, Н. Дж. $63.00.

Нехай Милосердний Господь щедро заплатить Своїми ласками всім. Нехай Господь Бог, вислухавши наші молитви, подасть бл. п. Михайлові блаженний спокій у Царстві Небеснім, а між живими збереже по ньому Вічну Пам'ять!

Горем прибиті:

ТЕКЛЯ ҐУБЕРНОВИЧ, дружина,
ПЕТРО ҐУБЕРНОВИЧ, син і дружина Кароліна.

ПОДЯКА

Волею Всевишнього відійшов від нас у Вічність 29-го листопада 1956 р., наш Найдорожчий і Незабутній Муж, Батько, Дідусь, Брат і Сеньйор рідні

бл. п. Д-р Іван ТУРЯНСЬКИЙ

проживши 67 років.

Дня 1-го грудня 1956 р. численна громада, рідні, кревні, друзі, приятелі, знайомі та представники місцевих та нюйоркських громадських організацій відпровадили Покійного на місце вічного супочинку на цвинтар Евергрін в Нюарку.

В цім безмежнім тяжкім горю дізнали ми багато співчуття і помочі від всіх і цією дорогою хочемо висловити нашу глибоку вдячність і подяку.

Ми щиро дякуємо Впр. п. Пароховi Красвському за відвідування Покійного в часі тяжкої недуги, за несення духової помочі і потіхи, за врочисту відправу всіх заупокійних Богослужень в похоронній каплиці, в церкві і за його щирі теплі прощальні слова.

Сумну чергу промов над могилою продовжували Вп. Панове д-р В. Калина, Представник Братства Укр. Січових Стрільців в Ню Йорку, прощав Покійного від товаришів зброї, а д-р В. Вемків прощав Покійного товариша по званню від Товариства Українських Адвокатів і від Товариств ОбВУА, Відділ в Нюарку. Від ОДВУ прощав покійного Мгр. Б. ГевриK, а наприкінці сердечним словом прощався зі своїм товаришем молодечих студентських літ Д-р. І. Докторук.

Прийміть Високодостойні Промовці сердечну подяку і вирази вдячности від дружини і рідні Покійного. У Ваших словах живими образами пересунулися етапи життя і змагань Покійного. Ваші слова, Панове — це наче перебрала китиця цвітів, кинена на свіжу могилу громадянина, що жив, працював як Ви, змагався а тепер відійшов.

Особливо сердечно дякуємо ВП. Д-р Володимирові Гукові в Нюарку, за його віддану, безкористну, як синівську лікарську опіку, за інтенсивні старання через довгий час рятувати хорого. Повну гідне було довір'я Покійного до Вас Вп. п. Доктор як лікаря. Ваші спокійні і вдучні заряджения давали добрі висліди, навіть тоді, коли здавалося, що все відійшло.

Рівнож сердечно дякуємо ВП. д-р Вірі Галущинській в Нюарку і Вп. п. д-р Я. Миндюкові в Ірвінгтоні за поміч і співчуття.

Щиро дякуємо Союзові Українок Відділ 28 в Нюарку за відвідування Покійного і за Службу Божу.

Щиро дякуємо хорові „Трембіта" в Нюарку, що своїми співами в похоронних відправах причинився до звеличення пам'яті Покійного.

Щиро дякуємо Товариствам за вінці: Братству УСС в Ню Йорку, ОбВУА, Чорноморська Січ та ОДВУ в Нюарку. Рівнож дякуємо за вінець Вп. пп. Бортникові і Луцкову.

Щира подяка п. Литвинові за взірцеве виконання похоронних обов'язків.

Сердечно дякуємо всім кревним, друзям, приятелям і знайомим за відвідування Покійного, за слова потіхи, за жертвування крови, щоб піддержати життя хворого, за молитви, Служби Божі, за участь в похороні так місцевим як і замісцевим, що не жаліли труду, щоб віддати останню прислугу Покійному. Дякуємо сердечно за співчутливі прощальні слова, за листи, телеграми, надіслані вінці та цвіти.

Нехай Всевишній Усіх Вас щедро нагородить!

Горем прибиті
ДРУЖИНА з синами і рідня.

ТАРЗАН, ч. 3800. Готовий відійти

Після кількох неспокійних днів Тарзан заявив ватажкові: — Мені важко на серці, лібе. Я хотів би вернутися на батьківщину.

Старий неохоче зідхнув. — Що ж, нехай буде так, приятелю. Мої люди вам допоможуть.

Після того Тарзан з тубільчими робітниками збудував міцну тратву, підготовляючись до своєї подорожі через зрадливі води до африканського суходолу.